

AHOVOKS

Agentschap
Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs
Kwalificaties & Studietoelagen

Afdeling Kwalificaties & Curriculum
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL
T 02 553 89 53
KenC@vlaanderen.be
www.ond.vlaanderen.be/curriculum

Aan mevrouw Zuhail Demir
Vlaams minister van Onderwijs, Justitie en Werk
CC Ann Verhaegen
Secretaris-generaal

vragen naar
Ingrid Vanhoren
Ingrid.vanhoren@ond.vlaanderen.be
0476/36 49 72
Hannelore Baeyens
Hannelore.baeyens@ond.vlaanderen.be
0496 56 46 15

referentie
KC-2026-009

datum
6/3/2026
bijlage

Advies AHOVOKS over de aanvraag door de Federatie Steinerscholen vzw tot gelijkwaardigheid van vervangende minimumdoelen voor de minimumdoelen vastgelegd in het decreet van 16 juli 2025 tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, wat de vaststelling en de inwerkingtreding van de minimumdoelen betreft.

1. Opdracht van AHOVOKS vanuit de regelgeving

De inhoud van de adviesopdracht voor AHOVOKS bij een aanvraag tot gelijkwaardigheid van vervangende minimumdoelen staat beschreven in het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, artikel 144bis. Op basis van gedefinieerde criteria geeft AHOVOKS advies over de **ontvankelijkheid van de aanvraag** en desgevallend over **de gelijkwaardigheid van de aangevraagde vervangende minimumdoelen**. De criteria voor de beoordeling van de gelijkwaardigheid van vervangende minimumdoelen zoals opgenomen in artikel 114bis, §2 worden gewijzigd via Onderwijsverzameldecreet XXXVI. Het regelgevend traject hiervoor loopt parallel met de termijn van de adviesopdracht van AHOVOKS. In overleg met het kabinet Onderwijs en Vorming en de aanvrager van de vervangende minimumdoelen baseert AHOVOKS haar advies op de gewijzigde criteria (zie onderstaand) voor de beoordeling van de gelijkwaardigheid.

De gelijkwaardigheid wordt in haar geheel beoordeeld aan de hand van de volgende criteria:

1° het respect voor de fundamentele rechten en vrijheden;

2° de vereiste inhoud:

a) het onderwijsaanbod in de minimumdoelen voor het kleuteronderwijs omvat de inhouden van de vakdisciplines Nederlands, wiskunde, geschiedenis, aardrijkskunde, wetenschap en techniek, lichamelijke opvoeding, muzische vorming, attitudes;

b) het onderwijsaanbod in de minimumdoelen voor het lager onderwijs omvat de inhouden van de vakdisciplines Nederlands, wiskunde, geschiedenis, aardrijkskunde, wetenschap en techniek, ICT, lichamelijke opvoeding, muzische vorming, attitudes, en Frans naargelang van het geval;

3° de formulering:

a) gebeurt in de vorm van te bereiken of na te streven minimumdoelen, naargelang van het geval;

b) laat toe om na te gaan in welke mate bij een leerlingenpopulatie of een leerling minimumdoelen worden bereikt of nagestreefd, naargelang van het geval;

4° de ordening van de minimumdoelen, vermeld in artikel 44, §1, 1°.

2. Advies over de ontvankelijkheid

AHOVOKS adviseert conform artikel 44bis, §1 van het decreet basisonderwijs om de aanvraag als **ontvankelijk** te beschouwen.

- De Federatie Steinerscholen vzw geeft in haar aanvraagdossier expliciet aan waarom de decretale minimumdoelen onvoldoende ruimte laten voor de eigen pedagogische en onderwijskundige opvattingen of waarom ze er onverzoenbaar mee zijn.
- De Federatie Steinerscholen vzw stelt in haar aanvraagdossier vervangende minimumdoelen voor.
- De aanvraag tot gelijkwaardigheid voor het schooljaar 2026-2027 werd ingediend op 18 december 2025. Dat is voor de uiterste indieningsdatum van 15 januari 2026.

3. Advies over de gelijkwaardigheid

AHOVOKS adviseert om de aanvraag **gelijkwaardig** te beschouwen.

Om tot dit advies te komen, heeft AHOVOKS de aanvraag ‘in haar geheel’ onderzocht. AHOVOKS heeft zoals de regelgeving het voorschrijft, ook de indieners gehoord. Dat gesprek vond plaats op 25 februari 2026. Op basis van dat gesprek en het gesprek met de commissie van deskundigen hebben de indieners hun aanvraagdossier nog in beperkte mate aangepast. Het advies van AHOVOKS is gebaseerd op de aangepaste versie van het aanvraagdossier, door de indieners bezorgd op 3 maart 2026.

AHOVOKS onderbouwt dit advies op basis van een antwoord op de verschillende criteria voor gelijkwaardigheid. De operationalisering van de criteria die AHOVOKS hanteerde bij het ‘in het geheel’ beoordelen van de vervangende minimumdoelen wordt daarbij telkens verduidelijkt.

1) Criterium 1: De vervangende minimumdoelen respecteren de fundamentele rechten en vrijheden.

Bij de beoordeling van dit criterium onderzoekt AHOVOKS of de vervangende minimumdoelen in overeenstemming zijn met erkende fundamentele rechten en vrijheden zoals vastgelegd in de grondwet, internationale mensenrechtenverdragen en relevante onderwijsregelgeving. AHOVOKS analyseert of de doelen geen elementen bevatten die discriminerend, beperkend of strijdig zijn met principes zoals gelijke behandeling, vrijheid van meningsuiting, culturele en levensbeschouwelijke diversiteit en recht op onderwijs.

De vervangende minimumdoelen voldoen aan criterium 1.

2) Criterium 2: De vervangende minimumdoelen omvatten de vereiste inhoud:

a) het onderwijsaanbod in de minimumdoelen voor het kleuteronderwijs omvat de inhouden van de vakdisciplines Nederlands, wiskunde, geschiedenis, aardrijkskunde, wetenschap en techniek, lichamelijke opvoeding, muzische vorming, attitudes;

b) het onderwijsaanbod in de minimumdoelen voor het lager onderwijs omvat de inhouden van de vakdisciplines Nederlands, wiskunde, geschiedenis, aardrijkskunde, wetenschap en techniek, ICT, lichamelijke opvoeding, muzische vorming, attitudes, en Frans naargelang van het geval.

Bij de beoordeling van criterium 2 gaat AHOVOKS na of de vervangende minimumdoelen de vereiste vakdisciplinaire inhoud daadwerkelijk omvatten.

AHOVOKS operationaliseerde dit als volgt:

- *De vervangende minimumdoelen zijn functioneel in relatie tot de vakdiscipline en:*
 - *behouden het specifieke perspectief van de vakdiscipline;*
 - *geven uitdrukking aan de unieke denk- en werkwijzen van de vakdiscipline;*
 - *hollen de inhoud van de vakdiscipline niet uit;*
 - *ondersteunen de conceptuele kaders en methodische benaderingen die eigen zijn aan de vakdiscipline.*
- *De vervangende minimumdoelen dragen bij aan gelijke (ontwikkelings)kansen en:*
 - *maken het mogelijk dat leerlingen maatschappelijk kunnen functioneren en verder leren op een wijze die vergelijkbaar is met leerlingen die de decretale minimumdoelen volgen;*
 - *zorgen ervoor dat de noodzakelijke basis voor levenslang leren aanwezig is;*
 - *bevatten geen lacunes die moeilijk in te halen zijn;*
 - *bereiken een vergelijkbare mate van abstractie en verdieping.*
- *De vervangende minimumdoelen en de eventuele verschuivingen in de leerloopbaan verhinderen niet dat leerlingen vlot kunnen overstappen naar een curriculum dat de decretale minimumdoelen volgt en:*
 - *er is geen nadeel door het verschil in positionering in de leerlijn;*
 - *leerlingen kunnen met redelijke inspanningen vlot overstappen naar een curriculum dat de decretale minimumdoelen volgt;*
 - *er is een garantie dat leerinhouden die verschoven worden van basis- naar secundair onderwijs daar worden gerealiseerd.*

De vervangende minimumdoelen voldoen aan criterium 2. AHOVOKS verduidelijkt onderstaand haar beslissing en koppelt deze aan volgende randvoorwaarden:

- **de haalbaarheid van het pakket minimumdoelen voor het einde van het lager onderwijs zal blijken uit de expliciete opbouw van deze doelen in het toekomstige leerplan;**
- **de integratie van doorgeschoven leerinhouden in het curriculum (van het secundair onderwijs) wordt gewaarborgd, ook bij mogelijke toekomstige wijzigingen van de onderwijsdoelen voor het secundair onderwijs.**

De indieners kiezen in hun aanvraagdossier voor vervangende minimumdoelen volgens een eigen pedagogisch-didactisch project. In hun visie worden het 'wat' en 'wanneer' van het leren nauw verbonden met het 'hoe' van de pedagogische ondersteuning. Een ontwikkelingsgericht curriculum staat daarbij centraal. In de hoorzitting benadrukten de indieners het belang van flexibiliteit in leertrajecten en wezen ze op het verschil tussen de kennisgebaseerde benadering van de decretale minimumdoelen en de ontwikkelingsgerichte benadering van de vervangende minimumdoelen. De indieners willen niet voor elk kind een uniform traject vastleggen, maar ruimte laten voor individuele ontwikkeling.

Volgens de indieners botsen de indeling van de decretale minimumdoelen volgens de drie scharnierenmomenten enerzijds en verschillende decretale minimumdoelen anderzijds met deze aanpak. Zo strookt een lineair-chronologische benadering van geschiedenis of het vroeg aanbrengen van abstracte natuurwetenschappelijke concepten, zoals het deeltjesmodel, bijvoorbeeld niet met hun ontwikkelingsgerichte benadering. Bovendien vrezen ze dat de omvang en het gewicht van het geheel aan minimumdoelen ertoe zouden leiden dat de klaspraktijk voornamelijk gericht raakt op vooraf vastgelegde eindpunten. Hierdoor zou er te weinig ruimte overblijven voor de procesmatige curriculumontwikkeling die volgens hen essentieel is voor de persoonsvorming binnen de steinerpedagogie.

De decretale minimumdoelen leggen volgens de indieners ook te sterk de nadruk op cognitieve kennis. Binnen de steinerpedagogie wordt een degelijke kennisbasis als cruciaal gezien voor vakken als Nederlands, wiskunde en Frans. In de zaakvakken (wetenschap en techniek, aardrijkskunde en geschiedenis) en muzische vorming ligt de focus vanuit hun visie echter vooral op het ontwikkelen van leercapaciteit, motivatie en zelfdiscipline. Volgens de indieners bepaalt daar vooral het leerproces, en minder de hoeveelheid of aard van de basiskennis, de latere onderwijskansen.

AHOVOKS stelt op basis van het aanvraagdossier en de hoorzitting vast dat de indieners als gevolg van hun ontwikkelingsgerichte visie in de eerste plaats **andere inhoudelijke keuzes** hebben gemaakt, vooral voor de zaakvakken: exacte begrippen of leerinhouden die AHOVOKS terugvindt in de decretale minimumdoelen ontbreken in de vervangende minimumdoelen. Het gaat bijvoorbeeld om begrippen zoals 'fauna en flora', 'algoritme', 'taxonomie', 'De blauwe planeet', 'Ring Van Vuur'.

Rekening houdend met bovenstaand beschreven operationalisering van het criterium die AHOVOKS gehanteerd heeft, is AHOVOKS van mening dat ondanks de andere inhoudelijke keuzes de vervangende minimumdoelen functioneel zijn in relatie tot de vakdiscipline. AHOVOKS illustreert dit onderstaand met enkele voorbeelden uit de zaakvakken. Niettegenstaande de positieve inschatting van AHOVOKS, merkt zij ook op dat de keuze om minder in te zetten op concrete begripkennis en op andere inhoudelijke keuzes impact heeft op de opbouw van het curriculum, de kennisgerichtheid ervan en op toetsen en peilingen (zie verder).

De grootste verschillen tussen de decretale minimumdoelen en de vervangende minimumdoelen voor de zaakvakken situeren zich binnen de vakdiscipline wetenschap en techniek. Binnen deze vakdiscipline worden verschillende, volgens de indieners abstractere leerinhouden zoals ongeslachtelijke voortplanting, voedselrelaties, evolutie en erfelijkheid, druk ... niet opgenomen in het curriculum voor het lager onderwijs. Tijdens de hoorzitting maakten de indieners duidelijk dat bepaalde van deze leerinhouden echter wel al aan bod komen op een basaal, concreet niveau in het lager onderwijs (zie verder). De indieners geven aan dat op deze conceptuele kaders later kan worden verder gebouwd. Omdat deze basale leerinhouden in de eerste versie van het aanvraagdossier niet zichtbaar waren in de vervangende minimumdoelen, werden deze na de hoorzitting op vraag nog toegevoegd.

Binnen de vakdiscipline aardrijkskunde en geschiedenis zijn de doorgevoerde aanpassingen en verschuivingen niet van die aard dat aan het perspectief of de unieke denk- en werkwijzen van de vakdiscipline geraakt worden. Onderstaande voorbeelden maken dit duidelijk:

- Binnen de vakdiscipline aardrijkskunde geven de vervangende minimumdoelen aan dat leerlingen 'enkele landen uit Europa' moeten kennen, terwijl de landen van de Europese Unie in de decretale minimumdoelen eenduidig worden afgebakend. Ook al kan de aardrijkskundige kennis hier verschillend zijn, toch zijn de aardrijkskundige vaardigheden en het aardrijkskundig denken hierover wel aanwezig.
- Binnen de vakdiscipline geschiedenis leggen de vervangende minimumdoelen geen specifieke ontwikkelingen, personen, plaatsen of gebeurtenissen vast voor de te bestuderen samenlevingen, maar de unieke denkwijzen van historisch denken blijven wel overeind.

Binnen de vakdiscipline muzische vorming worden de decretale minimumdoelen sterk herschreven. Voor het muzische domein media zijn er geen vervangende minimumdoelen omdat de indieners menen dat de bouwstenen van media ook in de andere muzische domeinen aan bod komen en de essentie van het domein media, namelijk 'digitale creatie' niet past bij hun visie. Niettegenstaande dat bereiken de vervangende minimumdoelen wel een vergelijkbare mate aan abstractie en verdieping en blijven de unieke denk- en werkwijzen in de andere muzische domeinen wel behouden.

Ten tweede hebben de indieners gekozen voor een **andere opbouw van het curriculum in het basisonderwijs**. Heel wat **leerinhouden** die in de decretale minimumdoelen aan bod komen in een bepaalde leeftijdsgroep worden **doorgeschoven** naar een volgende leeftijdsgroep. Dit kan zowel een andere leeftijdsgroep zijn binnen het basisonderwijs als een leeftijdsgroep binnen het secundair onderwijs. In de visieteksten argumenteren de indieners dat bepaalde leerinhouden te abstract zijn en dat leerlingen daar cognitief nog niet aan toe zijn op een bepaalde leeftijd. In de hoorzitting verduidelijken ze dat ze vertrekken vanuit concrete waarneming en ervaringsgericht onderwijs, waarbij abstracte begrippen pas systematisch benoemd worden wanneer het abstractievermogen van kinderen voldoende ontwikkeld is. Bepaalde onderwerpen komen wel impliciet aan bod, maar worden pas later expliciet benoemd.

Voor de vakdisciplines wiskunde, wetenschap en techniek en geschiedenis worden heel wat minimumdoelen **van het vierde leerjaar doorgeschoven naar het einde van het lager onderwijs**. Op die manier wordt het aantal vervangende minimumdoelen voor het einde van het lager onderwijs een aanzienlijk pakket. AHOVOKS is bezorgd over de haalbaarheid hiervan. Bovendien is het statuut van de (vervangende) minimumdoelen voor wiskunde en Nederlands anders in het vierde jaar lager onderwijs (te bereiken op populatieniveau) dan op het einde van het lager onderwijs (te bereiken op individueel niveau).

Als gevolg van de verschuiving van leerinhouden stelt AHOVOKS ook vast dat de indieners vanuit hun ontwikkelingsgerichte visie op curriculumopbouw afwijken van het principe van **cumulatieve kennisopbouw** die eigen is aan een kennisrijk curriculum. Door verschillende leerinhouden te verschuiven naar het einde van het lager onderwijs en naar het secundair onderwijs, is een stelselmatige verdieping en geleidelijke opbouw en uitbreiding van kennis niet gegarandeerd door de vervangende minimumdoelen.

In de hoorzitting geven de indieners aan dat bepaalde minimumdoelen inderdaad pas aan het einde van het lager onderwijs expliciet moeten worden bereikt, maar dat er in de lagere jaren voorbereidend en ervaringsgericht werk wordt verricht. Ze erkennen wel dat de druk in de derde graad van het lager onderwijs daardoor hoog is.

De leerplannen zullen volgens de indieners de opbouw wel expliciteren en rekening houden met de haalbaarheid. Ze wijzen daarbij ook op het belang van flexibiliteit in het leertraject, waarbij niet alle

leerlingen via een uniform pad dezelfde doelen op hetzelfde moment moeten bereiken, maar er ruimte is voor individuele ontwikkeling. AHOVOKS merkt op dat ruimte voor differentiatie evenwel niet uniek is voor de steinerpedagogie, maar ook toegepast wordt door scholen die de decretale minimumdoelen implementeren.

Vanuit de operationalisering van het criterium die AHOVOKS hanteert, is AHOVOKS van mening dat verschuivingen binnen de onderwijsniveaus kunnen toegelaten worden, mits de verschuivingen de haalbare realisatie van de vervangende minimumdoelen niet in de weg staan. Voor AHOVOKS kan de verhouding tussen de vervangende minimumdoelen voor het vierde jaar van het lager onderwijs en de vervangende minimumdoelen voor het einde van het lager onderwijs verschillen van de verhouding bij de decretale minimumdoelen, maar moet (1) een vlotte overstap voor leerlingen mogelijk blijven naar scholen die het decretale curriculum volgen en moet (2) via een expliciete opbouw in de leerplannen garantie geboden worden over de haalbaarheid van het pakket vervangende minimumdoelen voor het einde van het lager onderwijs. AHOVOKS zal dit laatste meenemen bij de beoordeling van de leerplannen. Wat de vlotte overstap naar andere scholen betreft, geven de indieners aan dat hun ervaringen positief zijn en leerlingen mits een korte aanpassingsperiode vlot kunnen aanhaken.

In het bijzonder voor **Nederlands** wijst AHOVOKS op het **doorschuiven** van minimumdoelen rond fonemisch bewustzijn en klankletterkoppeling **van de kleuterschool naar het lager onderwijs**. Vanuit wetenschappelijke evidentie wordt aangetoond dat vanaf de kleuterschool inzetten op fonemisch bewustzijn in combinatie met letterkennis, het risico op moeilijkheden met lees- en schrijfvaardigheden op latere leeftijd verlaagt.

In de hoorzitting verduidelijken de indieners dat formeel leesonderwijs start in het eerste leerjaar en de vervangende minimumdoelen m.b.t. fonemisch bewustzijn en klankletterkoppeling daar aan bod zullen komen ook al zullen ze decretaal maar te bereiken zijn op het einde van het vierde leerjaar. Fonemisch bewustzijn beschouwen de indieners als een onderdeel van het leesleerproces zelf en niet als een noodzakelijke voorafgaande stap. In het kleuteronderwijs wordt volgens de indieners wel sterk ingezet op randvoorwaarden voor lezen en schrijven, zoals taalontwikkeling, klank- en ritmespelletjes, motorische ontwikkeling, verhaalbegrip en luistervaardigheid. Deze brede voorbereiding moet ervoor zorgen dat het formele leesonderwijs in het eerste leerjaar vlot kan starten.

De indieners geven verder nog aan in de hoorzitting dat zij op basis van praktijkervaring en onderzoek geen aanwijzingen zien dat het later starten met formeel leesonderwijs leidt tot structurele achterstanden. Ze verwijzen hierbij naar hun resultaten op de paralleltoetsen die bovengemiddeld zijn, echter de overheid beschikt niet over een rapportage m.b.t. de afname en de resultaten van deze toetsen.

Vanuit de operationalisering van het criterium die AHOVOKS hanteert, blijft AHOVOKS bezorgd over het mogelijk nadeel dat bepaalde leerlingengroepen kunnen ondervinden door de verschuiving van deze leerinhouden. Toekomstige onderzoeks- en toetsresultaten zullen hier evidentie moeten bieden.

Wat het doorschuiven van leerinhouden specifiek **naar het secundair onderwijs** betreft, merkt AHOVOKS nog enkele bijkomende bezorgdheden op. Verschuivingen van leerinhouden zijn het meest opvallend voor de vakdiscipline wetenschap en techniek. Concreet gaat het bijvoorbeeld om inhouden zoals fotosynthese, biodiversiteit, druk, massa en gewicht ...

De minimumdoelen van het secundair onderwijs zijn opgesteld vanuit een andere onderwijsvisie. Het curriculum van het secundair onderwijs is een competentiegericht curriculum, en geen kennisrijk curriculum. Leerinhouden worden minder kennisrijk en cumulatief uitgewerkt.

De vervangende minimumdoelen die nu ingediend worden, zijn afgestemd op het huidige curriculum van het secundair onderwijs. Bij een mogelijke afstemming van dat curriculum op een kennisrijke aanpak (en dus op de nieuwe minimumdoelen van het basisonderwijs), kunnen ook inhoudelijke aanpassingen doorgevoerd worden. Daarbij kunnen bepaalde leerinhouden geschrapt worden omdat ze al in het basisonderwijs voorkomen. In de hoorzitting geven de indieners aan dat ze de volledige leerlijn (basisonderwijs - secundair onderwijs) als één geheel beschouwen. Op dit moment

kunnen ze geen rekening houden met mogelijke toekomstige wijzigingen aan het curriculum in het secundair onderwijs. Indien inhoud in het secundair onderwijs zouden verdwijnen of wijzigen, zullen de indieners op dat moment bekijken waar deze leerinhouden best worden opgenomen, zodat ze niet verdwijnen uit het curriculum.

Vanuit de operationalisering van het criterium die AHOVOKS hanteert, worden de verschuivingen van lager naar secundair onderwijs aanvaard onder de voorwaarde dat bepaalde leerinhouden die de indieners nu doorschuiven naar het secundair onderwijs wel degelijk in de toekomst ook nog aan bod komen. Dit impliceert dat AHOVOKS desgevallend zal nagaan of die leerinhouden toch nog opgenomen worden in de vervangende minimumdoelen voor het basisonderwijs ofwel bijkomend opgenomen worden in de toekomstig aangevraagde vervangende doelen voor het secundair onderwijs.

3) Criterium 3: de formulering van de vervangende minimumdoelen:

- a) gebeurt in de vorm van te bereiken of na te streven minimumdoelen, naargelang van het geval;**
- b) laat toe om na te gaan in welke mate bij een leerlingenpopulatie of een leerling minimumdoelen worden bereikt of nagestreefd, naargelang van het geval;**

Bij de beoordeling van criterium 3 onderzoekt AHOVOKS of de vervangende minimumdoelen correct geformuleerd zijn volgens te bereiken en na te streven minimumdoelen en of de vervangende minimumdoelen voldoende evalueerbaar geformuleerd zijn om te kunnen vaststellen of leerlingen ze bereiken of er vorderingen in maken.

De vervangende minimumdoelen voldoen aan criterium 3.

De formulering van de vervangende minimumdoelen is soms generieker dan de decretale minimumdoelen, waarbij een concrete afbakening ontbreekt. Bij aardrijkskunde gaat het bijvoorbeeld om landen van Europa, rivieren, bergketens ... die niet nader gespecificeerd worden.

Dit beïnvloedt de eenduidigheid en evalueerbaarheid van de vervangende minimumdoelen, maar niet in die mate dat in zijn geheel bekeken geen voldoende aan dit criterium gegeven zou kunnen worden.

4) Criterium 4: De vervangende minimumdoelen zijn geformuleerd volgens de ordening van de minimumdoelen, vermeld in artikel 44, §1, 1°.

Bij de beoordeling van criterium 4 gaat AHOVOKS na of de vervangende minimumdoelen geordend zijn volgens de structuur die het Decreet Basisonderwijs voorschrijft voor de decretale minimumdoelen. Artikel 44, §1, 1° legt vast dat de minimumdoelen vastgelegd worden voor het einde van het kleuteronderwijs, het vierde jaar van het lager onderwijs en het einde van het lager onderwijs.

De vervangende minimumdoelen voldoen aan criterium 4.

5) Randbemerkingen bij het advies over de gelijkwaardigheid

AHOVOKS voegt in haar advies nog enkele randbemerkingen toe die vallen buiten de criteria voor de beoordeling van de gelijkwaardigheid en die dus ook niet meegenomen werden, maar wel belangrijke aandachtspunten vormen.

De verschuiving van leerinhouden binnen en tussen de onderwijsniveaus en het gebruik van andere begrippen zullen mogelijk impact hebben op de afname en/of interpretatie van de KOALA-taalscreening en de Vlaamse toetsen. Bij het beoordelen van de gelijkwaardigheid heeft AHOVOKS met deze mogelijke impact geen rekening gehouden.

AHOVOKS stelt ten slotte vast dat er in verschillende vakdisciplines extra leerinhouden worden toegevoegd. AHOVOKS stelt zich de vraag in welke mate sommige van die toevoegingen fundamenteel zijn voor de vakdiscipline en als vervangend minimumdoel moeten gelden of eerder tot het specifieke pedagogisch project van de indieners behoren en aldus het karakter van een leerplandoel hebben. Deze leerinhouden worden in het advies buiten beschouwing gelaten omdat ze geen decretaal minimumdoel vervangen.

Peter Parmentier
Administrateur-generaal AHOVOKS